

Værktøj 2

Vurdering af de centrale forudsætninger for etablering af en social effektinvestering

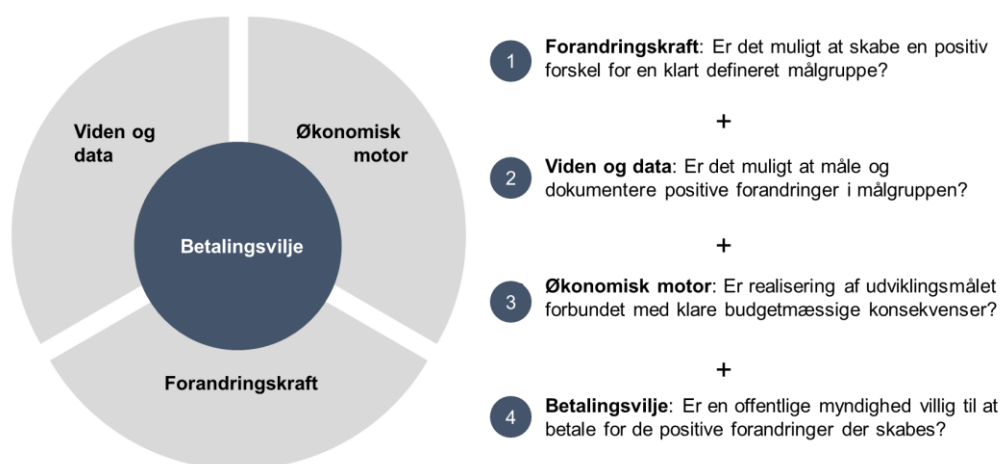
Formålet med dette værktøj er at understøtte en struktureret vurdering af mulighederne for etablering af en social effektinvestering med henblik på håndtering af en specifik udfordring fx reduktion af risikoen for udvikling af senkomplikationer blandt borgere med type-2 diabetes bosat i kommune X.

Udvikling af et meningsfuldt investeringsprogram kræver, at en række forudsætninger af mere teknisk og praktisk karakter (jf. figur 1 nedenfor).

Mere konkret er derfor for fire ting i form af

- 1) En *forandringskraft*, der er skaber en fagligt velbegrunder kobling mellem mål og indsats
- 2) *Viden og data* som gør det muligt at monitorere og evaluere sociale forandringer koblet til den iværksatte indsats
- 3) En *økonomisk motor* der bygger bro mellem sociale forandringer og økonomisk værdiskabelse samt
- 4) En *betalingsvilje* dvs. en vilje til at yde en effektbetaling overstiger omkostningerne til udvikling og levering af den givne indsats hvis indsatsen viser sig at være en succes,

Figur 1: Centrale forudsætninger for etablering af social effektinvestering

De enkelte elementer er nærmere uddybet nedenfor.

- 1) **Forandringskraft:** Udviklingen af effektinvestering forudsætter helt grundlæggende, at det er muligt at etablere en forandringsteori, der skaber en klar kobling mellem den leverende indsats og de fastsatte resultatmål. I det omfang der ikke kan etableres en sådan sammenhæng, vil investeringen i højere grad få karakter af et lotteri end et reflekteres valg, hvilket vil være i modstrid med borgernes, myndighedernes og investorens interesser.

En indsats vil imidlertid fint kunne indeholde forskellige former for innovative elementer, der enten ikke har været afprøvet før eller som kun har anvendt i andre sammenhæng så længe indsatsen er fagligt velbegrunderet og ikke på nogen måde udfordrer borgernes rettigheder.

- 2) **Viden og data:** En effektinvestering er forankret i en resultatkontrakt, hvor en investor indvilger i at finansiere en indsats mod at få adgang til en resultatbetaling fra en offentlig myndighed. Den konkrete resultatbetaling fastsættes med udgangspunkt i udviklingen i en eller flere veldefinerede resultatindikatorer fx udviklingen i programdeltagernes langtidsblodsukker. Etablering af meningsfuld effektinvestering forudsætter derfor, at det er muligt at identificere en eller konkrete resultatindikatorer, der kan anvendes til at foretage en løbende vurdering af indsatsens effekt på objektiv måde uden for unødige transaktionsomkostninger.

Udviklingen i en given resultatindikator vil som udgangspunkt altid påvirkes af andet og mere end den indsats, som leveres i forbindelse med investeringsprogrammet. I det omfang myndighed og investor er enige om, at udviklingen i de udvalgte resultatindikatorer danner et solidt fundament for en vurdering af indsatsens effekt, vil denne "*statistisk støj*" imidlertid ikke udgøre nogen hindring for etablering af et meningsfuldt investeringsprogram.

- 3) **Økonomisk motor:** I det omfang der i forbindelse med en social effektinvestering kan observeres en positiv forandring i de udvalgte resultatindikatorer, vil den offentlige myndighed, der indgår i investeringsprojektet være forpligtet til at yde en effektbetaling til den investor, som har finansieret indsatsen. I det omfang det er et krav, at investeringsprojektet skal være økonomisk bæredygtigt, er det afgørende, at der kan etableres en klar og tydelig sammenhæng mellem udviklingen i de udvalgte resultatindikatorer og den offentlige myndigheds udgifter til håndtering af den udfordring investeringsprogrammet adresserer.
- 4) En indsats til styrke en borgers sundhedstilstand vil typisk påvirke borgernes ressourcestræk på såvel kort som lang sigt. Hvorvidt den realiserede budgetforbedring opvejer den ydede resultatbetaling gennem projektperioden, har betydning for, hvorvidt investeringsprojektet vil have en positiv eller negativ påvirkning på myndighedernes kortsigtede likviditetsbudget. I det omfang myndigheden føler sig tilstrækkelig sikker på at indsatsen vil genere en yderligere budgetforbedring efter projektet afslutning behøver det imidlertid ikke at være et problem, at den realiserede budgetforbedring inden for projektperioden ikke opvejer den ydede effektbetaling.
- 5) **Betalingsvilje:** Den mest afgørende forudsætning for etablering af et meningsfyldt investeringsprogram er, at det er muligt at mobilisere en potentiel effektbetaling som opvejer omkostningerne til udvikling og levering af en relevant udviklingsindsats – herunder mobilisering den nødvendige risikovillige kapital. Etablering af et socialt investeringsprogram sikrer, at der er den fornødne betalingsvillighed blandt de relevante offentlige myndigheder til at yde den nødvendige effektbetaling hvis - og kun hvis – der kan konstateres en positiv forandring i de udvalgte resultatindikatorer. Hvorvidt betalingsvilligheden er forankret i et mål om fremme trivsel blandt udsatte borgere, et mål om realisering af offentlige budgetforbedringer eller en kombination af disse er mindre relevant for etableringen af et meningsfuldt investeringsprogram.